הלכה · משנה תורה · מפרשים · חידושים והגהות הגרי״ב · ספר אהבה

חידושים והגהות הגרי"ב על משנה תורה, הלכות תפילה וברכת כהנים

רבי ישעיה פיק ברלין

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

חידושים והגהות הגרי"ב על משנה תורה, הלכות תפילה וברכת כהנים

רבי ישעיה פיק ברלין

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/חידושים-והגהות-הגריב-על-משנה-תורה-הלכות-תפילה-וברכת-כהנים/
הקובץ נוצר ב־17 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק יד 4
הלכה ט 4

פרק יד

הלכה ט

הרמב"ם פי"ד מהל' תפלה דין ט'. **כיצד ברכת כהנים וכו' עד שישלימו שלשה הפסוקים וכו' וכשישלימו כל העם עונים ברוך ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם.**

וכתב הכ"מ ד"ה ואין העם עונין אחר כל פסוק וכו' ומפרש בגמרא דהיינו לפי שאין עונין במקדש וכו' ובפ' סדר תעניות כיצד תניא אין עונין אמן במקדש אלא מהו אומר ברוך ה' אלהים אלהי ישראל מן העולם ועד העולם עכ"ל. הנה בתענית ט"ז הכי איתא במקדש מהו אומר ברוך ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם והן עונין אחריו ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, הרי להדיא דאיתא הזקן המתפלל אומר בסוף כל ברכה ברוך ה' אלהי וכו' והשומעים עונים בשכמל"ו, וכן נתבאר עוד שם כמה פעמים באופן זו דהם עונים בשכמל"ו על מה שהזקן אומר ברוך ה' אלהי ישראל. וע' רש"י שם ד"ה אבל במקדש אומר אותו הזקן וכו' בא"י אלהי ישראל וכו'. והן עונין אחריו בשכמל"ו וכן בכל ברכות שבמקדש עכ"ל. וכן מבואר ברכות ס"ג ובסוטה מ'. ואחר שנתבאר הכי בשלשה מקומות היאך כתב הרמב"ם כל העם עונים ברוך ה' אלהי וכו' והא ליתא אלא כל העם עונים בשכמל"ו. ועל הכ"מ יש להפליא ביותר שלא הערה מזה ע"פ הסוגיא שהזכיר: